

Indholdsplan

Skoleåret 2020/21

Fundamentet

Derfor laver vi efterskole

Dannelse i fællesskab

Fællesfag
Projekt dage
Uddannelsesvejledning

Faglig og kreative fordybelse

Årgange:

9. klasse
10. profil
Anderledes 10.

Linjefag:

Billedkunst
Dans
Drama
Fodbold
Foto
Elektronisk musik
Vokal
Band
Outdoor

Valgfag

Specialundervisningstilbud

Livet på skolen

Bæredygtighed
Køkken
Rengøring
Familiearbejde
Vi passer på hinanden – antimobbestrategi

Efterskrift

Fundamentet

Derfor laver vi efterskole

Aarhus Efterskole er en skole med vilje. En vilje til at møde de unge elever med respekt, tillid og et åbent sind. En vilje til faglig og kreativ udfoldelse på et højt niveau. En vilje til at danne mennesker gennem det fysiske, musiske og kreative – tæt på byens puls og i naturens rum. Vi er en fri skole, der bygger på brede og almene folkekirkelige værdier og på den danske højskoletradition. For eleverne skal efterskolen på en gang være et hjem, som favner de unge i trygge rammer om samtale, fællesskab og demokratisk dannelse og en skole med høje ambitioner for faglighed og kreativitet.

At være en fri skole betyder, at Aarhus Efterskole er underlagt lovgivningen for fri- og efterskoler. Skolen har selv valgt at stå frit organisatorisk og i forhold til særlige teologiske og politiske retninger. At skolen hviler på et folkekirkeligt grundlag betyder, at skolen henter sine værdier i en kristen livstydning. På skolen vil man som elev møde kristendommen som både tro, dannelse og etik for, hvordan vi er sammen. Her er højt til loftet og plads til tro og tvivl om alle de store spørgsmål.

At skolen er står oven på den danske højskoletradition betyder, at tanker om dannelse, elevers menneskelige modning og fordybelse og deres forberedelse til livet som voksne samfundsborgere er afgørende. De første højskoler blev grundlagt i midten af 1800-tallet for at eleverne kunne deltage i det nye folkestyre, når de kom hjem fra et højskoleophold. Det er samme målsætning, Aarhus Efterskole arbejder ud fra. Skolen er en holdnings- og handlingsskole, der gennem alle sine aktiviteter har til formål at gøre eleverne til kritisk tænkende, selvstændige og kreative mennesker, der med livslyst og mod engagerer sig i deres medmennesker og i samfundet.

At Aarhus Efterskole er et hjem ligger måden vi mødes og omgås hinanden på. I hjemmet findes en særlig etik. Her mødes man altid med tillid, og man har ansvar for at finde hinanden igen, hvis tingene er gået skævt. På skolen skal man kunne være sig selv og føle sig tryk – man skal kunne føle sig hjemme. Relationerne bygger på tillid og med plads til at begå fejl og blive samlet op igen. At vi også er en skole ligger i forventningerne til den enkelte elev. Det forventes, at den enkelte elev engagerer sig i sine fag - uanset hvilket niveau, man er på. Skolens lærere repræsenterer en række forskellige fagligheder, som alle sættes i spil på forskellig vis.

Skolens værdimæssige fundament afspejles i stort og småt i måden, vi laver skole på. På de følgende sider udfoldes skolens indholdsplan med fokus på både indhold og formål for vores aktiviteter for skoleåret 2019/20.

Dannelse i fællesskab

Fællesfag

Undervisningen på Aarhus Efterskole består dels af fagtimer i klasserne, linjefag og valgfag, dels af fællestimer, hvor alle elever hver dag mødes om en fælles aktivitet. Begge dele er vigtige for elevernes dannelse – det specialiserede, hvor man i mindre hold bliver dygtigere, og det fælles, hvor man synger sammen, hører fortællinger, styrker kroppen og debatterer både det lille samfund på efterskolen og det store udenfor.

Fællesfagene indledes med morgensang fra Højskolesangbogen, der fortsætter over i et af følgende fag, alt efter ugedag.

Fortælletime: Den ugentlige fortælletime præsenterer eleverne for europæisk idehistorie. Her diskuteres, hvilket ideer vores samfund bygger på. Fortælletimerne er struktureret kronologisk - fra græsk filosofi til i dag; fra Platon til Piketty. Hver fortælletime tager udgangspunkt i en historisk periode, hvorfra der fremhæves to forskellige positioner – ofte gennem enkeltpersoner – der indbyrdes står i et spændingsforhold. Dels for at give krop og historie til fremstillingen, dels for at understrege, at ideer opstår i modsætning, og at historien aldrig er entydig.

Efterårssemestret begynder med græsk tænkning, Platon og Aristoteles, videre over sammensmeltning af indoeuropæisk og semitisk kultur med den kristne tænkning, den tidlige middelalders møde mellem nordisk mytologi og kristendom, den sene middelalder frem mod reformationen og Martin Luther over for Erasmus af Rotterdam. Shakespeare over for Locke, videre til oplysningstidens tænkere, og slutter i 1800-tallet med Grundtvig og Søren Kierkegaard. Forårssemestret har fokus på det 20. århundrede – fra Første Verdenskrig og de folkelige bevægelser i form af kvindebevægelsen, arbejderbevægelsen og de religiøse vækkelsesbevægelser, dilemmaer vedr. Anden Verdenskrig eksemplificeret ved Hal Koch og K.E. Løgstrup, eksistentialisme, ungdomsoprør, de første klimabevægelser frem til indgangen til det 21. århundrede.

Det betones, at fortælletimerne ikke er kronologisk historiefortælling, men idéhistorie – dvs. historien om filosofiske, religiøse, politiske og etisk/moralske ideers opstående. Det er vigtigt at hver fortælletime også understreger, hvordan de pågældende ideer stadig sætter deres præg i dag og kan genkendes som positioner i vor tids debat.

Formålet med fortælletimerne er at give eleverne en indføring i deres egen historie – det vil sige den tænkning, de er rundet af – gennem en række centrale skikkelser og bevægelser. Samtidig skal fortælletimerne inspirere til kritisk tænkning om samfund og historie. Ofte vil eleverne slutteligt blive præsenteret for alderssvarende litteratur, de selv kan læse videre i. Timerne tilrettelægges selvstændigt ud fra primær og sekundær litteratur inden for hvert emne.

Varighed: Ugentligt 45 min.

Tro og tanke: Den europæiske kultur og samfundstænkning hviler på kristendommens fortællinger og idéverden. Det er derfor vigtigt at kende til bibelens og særligt det nye testaments opbygning og centrale tekster og til den tænkning, der er udledt af kristendommen.

Tro og tanke er en indføring i kristendommens grundfortællinger og tankeverden. Udgangspunktet for timerne er i efterårssemestret kristne og eksistentielle temaer udledt gennem bønnerne i Fadervor (fristelse, ondskab, det daglige brød, tilgivelse etc.). Fra uge 48 er udgangspunktet den kommende søndags tekstlæsning i folkekirken, som udfoldes og perspektiveres for eleverne. Formen er fri. Indholdsmæssigt skal tekst og tema udfoldes gennem fortælling, sang, refleksion med videre. Tro og tanke knytter an til begrebet andagt – af tysk ”andenken”, at tænke på eller reflektere over noget. Det er således en både personlig, faglig og eksistentiel refleksion over det pågældende tema eller tekst.

Varighed: Ugentligt 30 min.

Løbetime: Motion og ophold i naturen er centralt for kroppens udvikling. På en efterskole dyrker langt de fleste elever idræt i løbet af ugen, enten som del af skemaet eller i fritiden. Ugentlige skal alle elever derudover løbe enten tre eller fem kilometer ad en fastlagt rute i området omkring skolen. Løbetimen er pædagogisk tilrettelagt, og alle elever støttes i deltagelse.

Varighed: Ugentligt 45 min.

Kortime: Fællessang er en central del af den danske høj- og efterskoletradition. Dagligt synger hele skolen sammen både til morgensang og aftensang. I den ugentlige kortime trænes rytmisk kor. Uddannede vokallærere tilrettelægger undervisningen, så alle, uanset erfaring, kan tage del i sangen og opleve at blive bedre til at bruge stemmen gennem træning. Ønsker man ikke at synge i kor, er det muligt at vælge en ekstra løbetime i tidsrummet i stedet. Det aftales pr. halvår.

Varighed: Ugentligt 50 min.

Sangtime: Foruden den daglige fællessang sluttet ugen af med en sangtime, hvor elever og lærere i fællesskab udvælger sange og spiller musik til. Fokus er på glæden ved fællessang og på de historier, der knytter sig til vores sangskat. Elever og lærere opfordres således til at motivere sange og fortælle – gerne personligt – om deres betydning. Sangtimerne tilrettelægges af skolens elever og lærere gennem hver anden uge skolens familiestruktur, hver anden uge skolens elevråd.

Varighed: Ugentligt 30 min.

Husmøde: Elevernes aktive deltagelse i og indflydelse på hverdagen prioriteres højt på AAE. Dels for at eleverne kan påvirke deres egen hverdag på skolen, dels for at danne til demokratisk deltagelse efter skoleårets afslutning. Der arbejdes fra skoleårets begyndelse pædagogisk med at sammensætte et elevråd og en række underudvalg. Elevrådet holder ugentlige møder, i begyndelsen af året faciliteret af en lærer, men siden selv. Elevrådet planlægger sangtime som beskrevet ovenfor og holder afholder desuden ca. 20 husmøder gennem skoleåret kun for skolens elever. På husmøderne diskuteres aktiviteter i de forskellige underudvalg og generelle elevønsker og spørgsmål.

Studietime: Fra mandag-onsdag er der studietime for alle elever. Der er ro på skolen, og eleverne er enten på eget værelse eller på skolens studiegang til lektiecafe eller med en studiegruppe. I studietimen har eleverne tid og ro til at fordybe sig i lektier eller koble fra efter en lang dag. I studietimen er vagtlærerne til stede på undervisningsgangen og på værelsesgangene til lektiehjælp.

Varighed: 60 min. tre dage om ugen

Projektdage

Introuge: At lande på en efterskole er en stor omvæltning for alle nye elever. Derfor er den første uge tilrettelagt med et program, der hurtigt og trygt lader eleverne lære hinanden og skolens lærere at kende. Samtidig introduceres de i løbet af uge for skolen, omgivelserne, opgaver i dagligdagen og skolens husorden.

Ugen består af samvær i familier og venskabsfamilier, aktiviteter på tværs af hele holdet, sangtime, introduktion til klasseundervisningen med videre.

Lejrskole - introtur: Introduktion til skolen og de nye kammerater er en langsom proces, der pågår de første 8 uger af efterskoleopholdet - ikke blot den første introuge. Som led i introduktionen arrangeres en lejrtur over tre dage i uge 37, hvor skolens lærere med eleverne tager på tur. Formålet med turen er at være sammen i nye rammer, hvor eleverne kan komme til at kende endnu flere på holdet og blive rystet sammen som årgang. Gennem forskellige fysiske og kreative aktiviteter og opgaver kommer elever og lærere til at samarbejde på tværs.

Sidste uge: Den sidste uge af skoleåret (uge 26) har andet tilrettelagt program end den daglige undervisning. Formålet er at sætte en ramme, hvor den enkelte elev kan reflektere over året, der er gået, og hvor eleverne kan samarbejde om kreative projekter efter en lang prøveperiode. Som en del af den sidste uge afholdes elevkoncerter, festaften og tur ud af huset for alle elever.

Musisk-kreativt projekt: Det er centralt for skolens forståelse af dannelse, at eleverne får mulighed for at udtrykke sig kreativt ved mange forskellige arrangementer, herunder også gennem en stor fælles musisk-kreativ produktion. Det fælles projekt strækkes sig over 11 undervisningsdage, hvor alle elever og skolens lærere sammen skaber en forestilling med teater, dans, musik, sang og egen scenografi.

Forestillingens tema og manuskript udarbejdes af en projektgruppe, der allerede tidligt inddrager elever i idéarbejdet. I løbet af selve projektperioden arbejder elever og lærere i mindre grupper sammen om at skabe forskellige scener, der samlet vil udgøre hele stykket.

Det er helt grundlæggende for projektet, at elevernes egne ideer og erfaringer kan blive udtrykt kreativt igennem forestillingen. Samtidig får eleverne en konkret forståelse af, hvor meget de i fællesskab kan skabe sammen, når alle har et ansvar og en rolle i en stor produktion. Slutteligt får eleverne en erfaring af at arbejde professionelt med kreative processer og færdiggøre en forestilling, der til sidst vises for mange hundrede publikummer.

Teater- og højskoledage: Formålet med dagene er at bryde hverdagens skema med to dage med plads til eksistentiel fordybelse og kreative skabelse. En del af skolens elever vil arbejde på en fælles forestilling med dans, musik, sang og teater, som efterfølgende tager på turne. Forestillingen vil hente indhold fra kyndelmessen - den mørke tid, der brydes - og den britiske kirkelige tradition for opførelser af de 9 læsninger omkring jul.

De øvrige aktiviteter vil have et eksistentielt fokus og udfolde sig på skolen og i den omkringliggende natur. Aktiviteterne henter inspiration i den danske højskoletradition - altså en inspirerende, ikke-boglig læring båret af fortælling, samvær og kreativ udfoldelse.

Udlandstur: Når elever rejser ud i verden og oplever andre kulturer, sprog og udtryk præger det deres egen selvforståelse og dannelse. I uge 17 rejser hele skolen til tre forskellige destinationer i Europa med skolens linjefag. Eleverne er altså afsted med deres kammerater og lærere på linjefaget, og turen vil have karakter af fordybelse og udfoldelse inden for fagets rammer.

Musik, dans og teater rejser til Tyskland (Berlin), fodbold og outdoor rejser til Tjekkiet (Prag) og billedkunst, foto og film rejser til Holland (Amsterdam).

Påskedage: Påskens fortællinger lægger op til refleksion om tro og eksistens. Mandag-onsdag i uge 15 afholdes der derfor temadage for skolens elever, hvor disse temaer behandles gennem foredrag, koncert, kreativ udfoldelse og undervisning.

Kordag: Fællessang og rytmisk kor præger hverdagen på efterskolen. En gang om året er skolen vært for stort korstævne sammen med en række andre efterskoler, arrangeret i samarbejde med landsforeningen Syng. I løbet af dagen optræder skolerne for hinanden indbyrdes og vil også sammen at indøve et korstykke. Formålet er at give eleverne en forståelse af, hvor langt man kan nå på en dag med intenst samarbejde mange hundrede unge i mellem og give dem en oplevelse af, hvor kraftfuldt korsang kan være i stor skala.

Studievejledning

På Aarhus Efterskole foregår vejledning i et tæt samarbejde mellem uddannelsesvejledere, faglærere, familielærere og skolens øvrige medarbejdere. Vores mål er, at eleverne kan tage herfra med en styrket evne til at træffe reflekterede valg, med tiltro til, at de kan klare udfordringer, og med lyst til at engagere sig.

I løbet af skoleåret inviteres eleverne til en række arrangementer og individuelle samtaler, der skal give viden og inspiration og understøtte afklaringsprocessen frem mod valg af ungdomsuddannelse.

I kalenderen her giver vi et overblik over vejledningsaktiviteter og vigtige datoer i skoleåret 2019/20.

- Alle elever har to individuelle samtaler med en af skolens studievejledere – dels i begyndelsen af skoleåret, dels i vintermånederne inden 1. marts (optagelse til ungdomsuddannelserne).
- Skolens 10. klasser (10. profil) er i brobygning i Aarhus Kommune i uge 47. Brobygning er en mulighed for, at eleverne kan afprøve forskellige ungdomsuddannelser og få svar på spørgsmål. Aarhus Efterskole tilbyder brobygning på alle uddannelsessteder i kommunen.
- Oplæg i klasserne: I løbet af skoleåret afholder skolens to studievejledere oplæg om uddannelsesvalg i alle skolens klasser, både for 9. og 10. årgang.
- Livsbaner: Temadage for skolens 10. klasser (10. profil) med fokus på uddannelsesvalg, fremtidsplaner og valgprocesser. Dagene knytter an til undervisning i de fire faglige profiler i 10. Profil (Science, Sprog, Samfund og Idræt) og leder frem til afvikling af obligatoriske selvvalgte opgave.

Faglig og kreativ fordybelse

Linjefag

Linjefag på Aarhus Efterskole udgør en vigtig del af den ugentlige undervisning. Alle elever vælger ét linjefag, som man har hele året med kammerater for hele årgangen. Linjefagene har eget værksted med alt relevant udstyr. Eleverne på det enkelte linjefag kan efter indledende introduktion frit bruge udstyr og værksteder i fritiden.

Linjefagsundervisningen består af gennemsnitligt 2 dobbeltlektioner ugentligt. Skolen tilbyder følgende 8 linjefag:

Musik: Musik på Aarhus Efterskole er tre forskellige spor med hver sin lærer. Vi samarbejder på tværs og lærer af hinanden i vokal, band og eMusik.

Aarhus Efterskole har rigtig gode musiklokaler, studiefaciliteter og udstyr til elektronisk musikproduktion. I løbet af året besøger vi forskellige spillesteder i Aarhus og mærker byens musikalske puls.

På alle musiklinjens spor arbejder du med at skrive din egen musik – og opføre det for andre.

På vokal lærer du at bruge din stemme solistisk og i en smuk korklang. Vi arbejder bl.a. med stemmetræning, rytmisk kor, stemmeteknikker, klang, frasering og groove. Vi indspiller og arbejder med musikhistorie og -teori. Band er for dig, der vil spille en masse og udvikle dig musikalsk sammen med andre. Vi arbejder bl.a. med sammenspil, arrangement, instrumentroller, dynamik, improvisation og skalakendskab. På eMusik skaber vi musik på computeren i DAW-programmet Cubase 10 på skolens computere. Vi arbejder med midi-programmering, audiodesign, mixing, re-mixing og mastering. Du behøver ikke at kunne spille et instrument i forvejen, men forståelse for harmoni og melodi er fordel. Medbring egne hørebøffer – resten har vi.

Dans: Teater: På teaterlinjen er virkeligheden en anden. Her skaber vi den nemlig sammen og udtrykker os igennem den. Vi vægter samarbejde, kreativitet og evnen til at stå foran et publikum. Vi arbejder i dybden med filmskuespil, masketeater, karakterarbejde og improvisation.

Arbejdet på teaterlinjen udvider din forståelse for teater – og gør dig til en bedre skuespiller.

Aarhus har et levende, professionelt teaterliv og et rigtig spændende vækstlag på de mindre scener. Vi bruger selvfølgelig byens muligheder alt, hvad vi kan. På teaterlinjen kommer du til både at opleve professionelle forestillinger og f.eks. workshops på skuespillerskolen. Måske laver vi også overraskende forestillinger i byens rum eller happenings på gågaden.

Foto: Hvis du vil lære at kommunikere med verden gennem et kamera, er fotolinjen noget for dig. Her lærer du bl.a. fototeknik og at løse en hel masse forskellige opgaver med kameraet. På fotolinjen starter vi med det grundlæggende: Kamerateknik med lukketid, blænde og ISO – vinkler, genrer og grundlæggende redigering.

Når du har styr på det, går vi videre med reportagefoto og fotojournalistik, fotokunst og billedkomposition. Vi kommer også grundigt omkring portræt- og studiefotos og lærer at bruge Photoshop. Du behøver ikke at være verdensmester til at starte med. Men du skal være klar på en udfordring og ville arbejde i dybden med dit fotografi.

Aarhus Efterskole ligger ved både skov, strand og Aarhus. Det betyder, at vi har alle de muligheder for gode fotoshoots, man næsten kan ønske sig: Fra de rå havnearealer og midtbyens puls til den stille skov og strandens glitrende lys. Mulighederne bruger vi til alt fra fælles opgaver til dine individuelle projekter.

Billedkunst: På Aarhus Efterskole står billedkunstlokalet til rådighed, når du har lyst. På den måde kan billedkunstlinjen og undervisningen her være lige så meget en livsstil for dig. I løbet af skoleåret lærer du en række teknikker, du kan bruge i din egen kunst. Samtidig møder du professionelle kunstnere, som arbejder med mange forskellige materialer og udtryk.

På Aarhus Efterskoles billedkunstlinje arbejder vi med mange forskellige materialer i løbet af skoleåret. Det er f.eks. tegning, grafik, akrylmaling, akvarel og spray. Det kan også være, vi kaster os over film, skulptur og konceptkunst. Du er med til at bestemme. Det er kun fantasien, som sætter grænser for kunsten.

Outdoor: På Outdoor-linjen giver vi dig udfordringer i alt fra mountainbiking over bueskydning til gourmetmad på bål. Vi giver dig de nødvendige færdigheder til en sund, sikker og sjov omgang med naturen og alle dens muligheder. Du skal kunne lide at udfordre dig selv og få pulsen op. Du skal være frisk på at være ude hele året – og sove i bivuak og shelter.

Aarhus Efterskole ligger blot 300 meter fra Marselisborg-skovene og 1 km fra havet. Det er her, vi bruger det meste af vores tid sammen. I løbet af skoleåret vil du også blive udfordret i bl.a. træklatring, vinterbadning, duatlon, orienteringsløb samt førstehjælp og overlevelse. Succes for aktiviteter i det fri afhænger af planlægning, kommunikation og godt samarbejde. Derfor træner vi gennem hele året dine evner i at være del af et hold med mange forskellige slags udfordringer. Evnerne får du brug for, når vi i slutningen af skoleåret sender dig afsted med en kammerat i den østjyske natur: Et døgn i selv planlægger – uden lærere og mobil.

Filmproduktion: På filmproduktionslinjen bliver du undervist i den teknik og de virkemidler, man bruger til at skabe film. Det handler både om at kunne opbygge den gode historie og bruge udstyret rigtigt.

I løbet af året kommer vi igennem forskellige genrer som reklamefilm, dokumentar og kortfilm, som vi laver i samarbejde med efterskolens teaterlinje. Filmproduktionslinjen er seriøst arbejde i en sjov atmosfære.

Vi arbejder i udgangspunktet i to produktionshold, som hver styrer lyd, lys, kamera, instruktion og klippearbejde. Vores værktøjskasse er kameraet Canon C100 mk2, Premiere Pro, After Effects og Audition. Vi arbejder med lyssætning, lydoptagelse og -mixing, dubbing samt green screen.

Fodbold: En god fodboldspiller er teamplayer. Derfor spiller vi sammen på tværs af niveauer og erfaring for at udvikle et fodboldfællesskab, der virkelig kan noget. Vi træner naturligvis også individuelt med fokus på den taktiske, tekniske og fysiske udvikling af den enkelte spiller.

Vi træner på vores egne baner og i vores egen hal. I løbet af skoleåret prøver vi også streetfodbold, andre boldspild, holder FIFA-turnering og ser fodboldkampe på stadion. Vi møder selvfølgelig andre skolers hold til træningskampe og turneringer – og får opbakning af en dedikeret Aarhus Efterskole-fanskare. På

linjefaget fodbold kommer vi hele vejen rundt om spillet. At kunne bruge bolden godt er meget mere end blot at løbe og sparke. Derfor inddrager vi mentaltræning, styrketræning, koordination og begreber som spillerintelligens og personlige fodboldfærdigheder. Alt sammen for at udvikle dig som spiller og skabe det stærkest mulige hold.

Valgfag

Valgfagene giver eleverne mulighed for enten at vælge fag, de i forvejen dyrker og ønsker at dygtiggøre sig yderligere i, eller at prøve et nyt fag. Valgfagene dækker musiske, kreative og fysiske fagligheder og ligger i flere tilfælde i forlængelse af skolens linjefag. Undervisningen varetages af skolens lærere og i enkelte tilfælde af timelærere med speciale inden for et bestemt, fagligt område.

Varighed: Hvert valgfag strækker sig over 12-14 undervisningstimer. Valgfagene er fordelt i tre blokke a ca. 10 fag hen over skoleåret.

I 2020/2021 udbydes følgende fag:

Uge 35-41	Uge 2-10	Uge 14-20
Keramik	Maleri	Fodrejer
Fodbold	Droneflyvning	Fodbold
Mountainbike	Filmskuespil	Extreme - outdoor
Hækling	Makerspace	Kvinderock - sammenspil
Discgolf	Vintermad	Foto
Volleyball 1	Strikning	Kvinderock
Musikproduktion	Dans	Musik-produktion og indspilning
Improteater	Volleyball 2	Madlavning
Scenelys	Band - sammenspil	Portrættegning
Band	Styrketræning	Grow up!

NB: Udbuddet af valgfag kan ske at ændre sig i løbet af skoleåret - alt efter tilslutning og efterspørgsel.

9. klasse

9. klasse på Aarhus Efterskole er både læring og dannelse. I løbet af skoleåret forberedes eleverne grundigt til at kunne gennemføre Folkeskolens afgangsprøve, og samtidig har undervisningen et bredt dannende sigte, der rækker ud over eksamen.

Undervisningen tilrettelægges, så der er en klar progression inden for hvert fag. Eleverne undervise i hele klasser af et fast lærerteam omkring årgangen. Dette er med til at sikre faglig og trivselsmæssig udveksling lærerne og fagene imellem - så den enkelte elev bliver fulgt på tværs af fagene.

Det tilsigtes, at undervisningen både foregår på skolen i klasse- og faglokalerne og i skolens omgivelser - det vil sige ved skov og vand for særligt naturfagets del og Aarhus' undervisnings- og kulturtilbud som Moesgaard Museum, Aros og Den Gamle By for særligt kulturfagets del.

Fag i 9. klasse:

Naturfag

Kulturfag

Dansk

Engelsk

Tysk

Matematik

Idræt

Projekt opgave

10. Profil

Viden ruster eleverne til at tænke kritisk og møde verden. I 10. profil er målet at forberede eleverne til ungdomsuddannelse og at indføre dem i nye fag og discipliner. Gennem profilfag og fokusfag lærer eleverne at tænke at reflektere over fagenes egenart og metode.

I profilfagene science, sprog, samfund og idræt er der plads til eksperimenter og fordybelse, både på skolen og gennem mødet med relevante personer og organisationer i Aarhus.

Dansk

Engelsk

Matematik

Profilfag:

Science: I science er der fuld knald på naturvidenskaben. Hver uge trækker vi i en hvid kittel i laboratoriet for at afprøve, teste, smage og affyre alverdens forsøg – både andres og nogen vi selv finder på. I 10. Science vil du få mulighed for at dykke ned og bedre forstå temaer, du møder i matematik- og fysik/kemitimerne. Vi vil tage fat i nogle af de lidt sjovere, sværere og vildere forsøg og problemer, der sjældent er tid til i den daglige undervisning. I matematik kan det f.eks. være, at du ikke bare lærer om 2. gradsligninger og parabler, men også undersøger om kanonkugler og vandstråler rent faktisk bevæger sig i parabelbuer. Vi kigger også på astronomernes arbejde og prøver at forholde os til de enorme afstande, som universet rummer. Hvad betyder det, at den nærmeste stjerne, vi kan se på nattehimlen, ligger 4,23 lysår væk? Og kommer vi nogensinde derud, eller skal vi måske bare drømme om at nå Mars? I løbet af året har vi også en uges undervisning på naturvidenskabeligt fakultet på Aarhus Universitet.

Sprog: Sprog kan have forskellige former – både tale, skrift, håndbevægelser, mimik og ansigtsudtryk. Sprog handler altså ikke kun om fremmedsprog som engelsk, tysk, spansk osv. Sprog er al den kommunikation, der foregår mellem mennesker – både det sagte og det usagte. På sprogprofilen vil du få en bredere forståelse for, hvad sprog er, og hvordan man kan bruge sproget. Bliv en god taler, arbejd med dit

kropsprog og se eksempler på, hvordan sproget kan manipulere. Find ud af hvordan sproget kan bruges kreativt, dyk ned i grammatik, fonetik (sproglyde) og andre fagfordybende emner på en sjov og spændende måde. Her skal vi arbejde med nogle af alle de mange og spændende facetter af sprog og kommunikation, der findes. I løbet af året skal vi på sprogtur til den tyske by Rostock, hvor vi bl.a. skal bo hjemme sammen med tyske unge. Rejser er den bedste måde at åbne og forstå sprog!

Samfund: Bliv klogere på hvem der bestemmer, og hvordan du selv får indflydelse. Overvej hvordan Danmark skal agere i verden. Hvem har egentligt magten i Danmark – de rigeste, de klogeste, politikerne eller Dronningen? Ved du, hvad folketinget laver? Kender du til EU? Har du nogensinde talt med en politiker? Vi stiller spørgsmål og prøver at finde svar på det, der sker, både lokalt og i verdens brændpunkter. Vi besøger desuden organisationer i Aarhus, hvor vi kan møde folk, der arbejder med samfundsrelevante problemstillinger, eller selv har sat gang i et frivilligt projekt, der skal ændre verden. Vi skal også rundt i byen og undersøge, hvad der sker, når politik og hverdag støder sammen, for eksempel i Gellerupparken i Aarhus.

Idræt: Idrætsklassen er for dig, der synes at sundhed, sportsaktiviteter, samarbejde og fællesskab gennem bevægelse er noget af det bedste. Vi skal både være fysisk aktive og eksperimenterende. Vi skal svede i simple øvelser, men også arbejde både teoretisk og praktisk i diverse specifikke sportsgrene. Vi skal udnytte Aarhus' mange idrætsaktiviteter – fra Aarhus' klassiske stadion til de mange faciliteter og tilbud, der findes ved kysten. Du skal have lyst til at løbe en 10 km tur, spille fodbold på 11 mandsbane eller i hal, spille håndbold, volley, badminton og mange andre sportsgrene. Samtidig skal vi også blive klogere på kroppen og arbejde med cardio, core og BIP-træning. Vi skal også sidde stille i et helt almindeligt klasselokale og høre sportshistorier og diskutere politik med idræt, sport og bevægelse som indgangsvinkel. I løbet af året laver du dit eget idrætsprojekter, som du vil blive vejledt i og skal fremlægge for klassen.

Fokusfag:

Fokusfag er supplerende fag, der lægger sig op ad de fire store profilfag. Her har man som elev altså mulighed for at få mere undervisning inden for mere specifikke sider af science, sprog, samfund og idræt – eller man har mulighed for at afprøve andre discipliner.

Sprogligt/humanistiske fokusfag: Tysk, filosofi, psykologi, tro og eksistens

Samfundsvidenskabelige fokusfag: Hvor er Danmark på vej hen?, Hvor er verden på vej hen?, Danefæ og danskhed

Naturvidenskabelige fokusfag: biologi i praksis, organisk kemi, fysikkens historie

Fysiologiske fokusfag: yoga, holdsport, basketball, badminton, etre fort

Praktisk/kreative fag: iværksætter, kortfilm, forfatterværksted, aktivisme

Varighed: Et fokusfag strækker sig over 23-25 undervisningstimer og ligger enten i efteråret (uge 35-51) eller foråret (uge 2-22). Som elev på Profil 10. skal man have tre fokusfag i efteråret og tre i foråret.

Efteråret 2020 udbydes

Basketball: I basketball trænes spillets elementer og sammenspillet på banen. Vi vil arbejde med grundtræning, boldhåndtering og spilforståelse – og få spillet en masse kampe mod hinanden!

Biologi i praksis: Her foregår meget af undervisningen i skoven og ved stranden, når ikke vi er i skolens science-lokale. I faget undersøges naturens små og store spørgsmål – som: Hvordan nedbrydes blade og træer i skoven? Hvor mange forskellige bænkebidere findes der? Kan man styre deres adfærd? Og har en snegl en tunge?

Danefæ og danskhed: Hvordan er danskerne blevet til dem, vi er i dag? Vi skal dykke ned i danmarkshistorien på Moesgaard Museum, lede efter danefæ i det historiske landskab omkring skolen og diskutere, hvad hvem det danske folk er i dag. Historie, der kan mærkes!

Forfatterværksted: Hvad gør en tekst god? Vi skal undersøge, hvordan man skriver sjovt, alvorligt og personligt, og vi skal lege med både skønlitterære genrer som digte og noveller og faglitterære genrer som journalistik og essayistisk.

Fysikkens historie: Et fag fyldt med gode historier, der kan forklare lidt om, hvordan vores verden hænger sammen. Vi skal gentage en af de seneste 100 års største landvindinger, når vi skiller lyset ad, undersøge, hvorfor et klaver altid vil spille falsk og hvorfor Robinson Crusoe havde så svært ved at fange fisk! Samt mange andre mulige og umulige spørgsmål.

Hvor er verden på vej hen? Verden er i opbrud! Gamle fjender bliver til nye venner, og nye typer politikere vinder frem og vælter de gamle. Vi skal undersøge sammenhænge i global politik og finde ud af, hvilken historie der ligger under den daglige nyhedsstrøm.

Kortfilm: Gennem undervisningen kommer du til at producere én kortfilm – fra idé til færdigt produkt. Vi skal arbejde målrettet med idégenerering, manuskript, storyboards, rekvisitter, skuespil, kamera, instruktion, redigering og color grading – kort sagt alle grundelementerne i filmproduktion. For alle uanset erfaring.

Organisk kemi: Organisk kemi handler om alt det vi spiser, drikker og brænder af. Vi vil lave forsøg, der lugter af tankstation, og forsøg, der forklarer, hvorfor kul og olie er yt, men træ er in. Vi skal trylle alkohol om til olie og prøve at forstå, hvad global opvarmning egentlig handler om. Både til dig, der er nysgerrig på verden, og til dig, der vil pudse formen af inden gymnasiet.

Psykologi: Psykologien er læren om menneskesjælen. Hvad styrer vores følelser, adfærd og vilje? Og hvad sker der, når vi har ondt i psyken? Faget vil også introducere fremtrædende psykologiske tænkere og teorier fra Sigmund Freud til i dag.

Tysk: Tysk er for dig, der gerne vil udvikle dit tysk på en sjov og fri måde gennem film, litteratur og musik. Tysk er et fedt sprog, der åbner verden – det skal vi opdage sammen! Du skal ikke være verdensmester for at være med, men have lyst til at lege og blive bedre til at tale tysk.

Foråret 2021 udbydes

Aktivisme: Aktivisme handler om at ændre verden ud fra sine egne værdier. Hvordan ser aktivisme ud i samfundet i dag i politi, socialarbejde og foreninger? Og kan vi selv påvirke samfundet gennem debat, kampagner eller en demonstration? Lad os prøve!

Badminton: Badminton handler først og fremmest om at spille spillet og øve de forskellige dele, som badminton består af. Vi vil arbejde med grundtræning, bevægelsesmønstre og slagteknik – og så skal vi spille en masse badminton og få sved på panden!

Filosofi: Menneskelivet kan ind i mellem være frygtelig besværligt: Hvad er vigtigt og rigtigt, hvad er det gode, det sande og det skønne? Vi skal møde idehistorien fra de græske filosoffer til i dag – og selv lære at filosofere os frem til vores egne svar.

Holdsport: Hvordan kan det være, at nogle holdsportsgrene er sjovere end andre og samler millioner af udøvere? Vi skal prøve kræfter med alle mulige slags holdsport – fra cricket og floorball til håndbold og basket – og også selv prøve at udvikle vores egen sport.

Hvor er Danmark på vej hen? I fællesskab skal vi få en forståelse for, hvor det danske samfund er på vej hen. Det kræver en viden om, hvor vi kommer fra. Hvilke tanker og begivenheder har været afgørende for de beslutninger, som har formet vores moderne, skandinaviske velfærdssamfund, som vi kender det i dag?

Iværksætter: Ethvert produkt begynder med en god idé, som man kan få andre med på. Men hvordan griber man det an? Lær at produktudvikle, pitche og udvikle et brand. Vi skal arbejde med egne ideer og få de så tæt på virkeligheden som muligt, og også møde iværksættere, der selv har haft succes.

Styrketræning: Hvad er en stærk krop, og hvad kan vi bruge den til? Etre fort betyder: vær stærk og er et begreb, der kendes fra parkour-træning. Vi skal arbejde med kropsvægt, vægtløftning, cardio, kvalitet, muskelopbygning, funktionalitet, ernæring, leg og samarbejde.

Tro og eksistens

Tro og eksistens handler om dig og mig – og det, der er større end os begge. Vi kommer til at arbejde med etik og filosofi og med kristendommens kernespørgsmål. Vi tager Kierkegaard og Grundtvig med på råd, og vi vil se på, hvordan kirken arbejder på i Aarhus.

Yoga: I en travl hverdag er det vigtigt at bevare kontakten til sin krop og kunne styre sin psyke. Derfor skal vi træne vores vejrtrækning og tilstedeværelse med mindfulness og vores smidighed med yoga. Samtidig skal vi træne en sund skepsis til psykologiske fænomener og tilgange – ikke alt er nødvendigvis lige godt.

Anderledes 10.

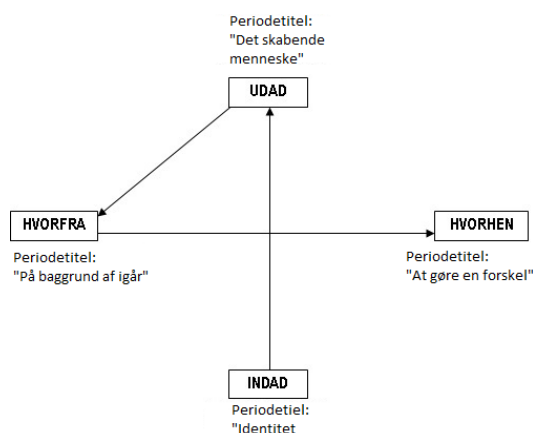
I Anderledes 10. arbejder vi tværfagligt og projektorienteret, fordi vi mener, at det er ved at skabe og genkende sammenhænge og ved at få ansvar for egne forløb, at eleven lærer bedst. I Anderledes 10. bliver man klogere, god til at diskutere og får en tro på, at egne handlinger og projekter kan gøre en forskel. Vi arbejder med studiegrupper og samarbejdsøvelser, fordi vi tror på, at gode samarbejdskompetencer er læring for livet. Derudover har vi også et særligt fokus på den individuelle udvikling, hvor eleven i sparring med en lærer reflekterer over egne læringsmål.

I Anderledes 10. byder de enkelte lærere ind med hver deres spidskompetencer og interesseområder, og vi tilrettelægger årets pensum herudfra. Undervejs inddrager vi ofte Aarhus og dens mange muligheder, både ved at tage ud af huset til samarbejder, hvor vi finder inspiration og læring ved at møde mennesker i mange forskellige professioner, samt ved at invitere relevante og spændende personer ud på skolen.

Undervisningen er inddelt i et antal Perioder med hver deres titel. Hver periode indeholder et temaforløb og et projektforsløb.

Periode	
Temaforløb	Projektforsløb
<p>Vi underviser tværfagligt i en række forløb, der belyser periodens titel fra forskellige vinkler. Vi inddrager områder som f.eks. politik, filosofi, etik, samfundsforståelse, religionsforståelse, teater, bevægelse, tekst-, billed- og filmanalyse, kunstforståelse, klima, miljø, ressourceforbrug, evolution, sprog og anvendt matematik.</p>	<p>Med udgangspunkt i periodens titel og med reference til undervisningen i Temaforløbet udvikler eleverne i grupper deres egne projekter. Vi vægter idégenereringen højt, da det er en vigtig kompetence i Anderledes 10.</p> <p>Det er et krav, at projektgrupperne som en fast og vigtig del af projektet skal ud at "handle" uden for skolens grund, så projektet gør en forskel i verden og ikke udelukkende gennemføres som en skoleopgave.</p> <p>Viden indsamles også ofte gennem interviews og besøg ved relevante sparringspartnere.</p>

I løbet af året arbejder Anderledes 10. med en progression i Perioderne, som kredser om dannelse til det hele menneske:

"4-talsmodellen" for året forløb i

Ud over de store Perioder har vi også undervejs i løbet af et år to andre typer forløb:

- I en **Værkstedssuge** arbejder vi med specifikke discipliner uafhængigt af sammenhænge.
- I **Samfundssuger** arbejder vi med politik, journalistik og samfundsfaglige emner.

Året i Anderledes 10. afsluttes med **Ungdomsprøven**, der blev udviklet i samarbejde med Undervisningsministeriet tilbage i 1997. Ungdomsprøven består af fire ugers projektarbejde og en afsluttende projektfremleggelse med ekstern censur. Prøven bedømmes gennem en fyldig skriftlig udtalelse.

Livet på skolen

Samvær eftermiddag, aften og weekend

Efterskole er noget, man i fællesskab laver sammen. Det betyder, at eleverne tilskyndes til, sammen med skolens vagtlærere, at byde ind med aktiviteter for hele holdet.

I tiden uden for undervisningen har en eller flere vagtlærere altid samvær med eleverne. Om eftermiddagen vil en vagtlærer tilse eventuelt syge elever og være tilgængelig for hjælp og spørgsmål. Om aftenen igangsætter og understøtter et hold af vagtlærere frie fysiske og kreative aktiviteter for og med eleverne. Det er dels en prioritet, at de pågældende aktiviteter har en bredde, så der er tilbud til alle elever, dels at eleverne selv som året går selv byder ind med aktiviteter for hinanden.

I weekenderne gennem skoleåret vil et vagtlærerhold ligeledes have samvær og igangsætte aktiviteter i fællesskab med eleverne. Typisk indledes weekenden med møde for alle elever, der bliver den pågældende weekend, hvor elever og vagtlærer i samarbejde laver et program for weekenden. Eleverne tilskyndes til at sætte gang i aktiviteter og også gerne gøre brug af tilbud i Aarhus efter aftale med vagtlærer.

Inklusionsarbejde

Enkelte elever kan på et skoleår have brug for særlig, individuel støtte for at få ordentligt udbytte af tiden på efterskole. På Aarhus Efterskole dækkes dette tilbud af skolens lærere. Støtten kan både ydes som undervisning af enkelte elever, grupper og mindre hold.

I de tilfælde, hvor det skønnes nødvendigt, udarbejder den enkelte elev i samarbejde med sin familielærer en handlingsplan. Denne plan gemmes og evalueres sammen med familielærer og den ansvarlige lærer for inklusion og vejledning. Hvis den enkelte elev har behov for inklusionsstøtte, skal det fremgå af den enkelte elevs handlingsplan.

I handlingsplanen skal det fremgå, hvis eleven har brug for, f.eks.:

- Individuel undervisning
- Supplerende undervisning
- Støtte i den almindelige undervisning
- Støtte i forhold til overblik over ugeskema, afleveringer og daglige opgaver

Hvis det er nødvendigt, oprettes der inklusionshold med en gruppe af elever - fx elever med læse- og stavevanskeligheder. Undervisningen af dette hold varetages af en af skolens lærere.

Aarhus Efterskole optager elever med fysiske handicaps. For at tilgodese inklusionen af disse elever, er der ansat handicaphjælpere, som varetager den praktiske/fysiske hjælp af de handicappede elever, derudover er der afsat timer til planlægning og strukturering af inklusionen af elever med fysisk handicap.

På Aarhus Efterskole er der afsat 1 time hver hverdag fra 7.30 til 8.30 til at hjælpe med at inkludere elever som i særligt omfang har vanskeligt ved at følge skolens struktur og være på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt. Støttens omfang svarer til 210 lærertimer.

På Aarhus Efterskole der afsat 1 time mandag til torsdag fra kl. 18.00-19.00 til inklusion af de elever som pga. manglende undervisning tidligere i deres skoleforløb eller faglige huller har brug for ekstra støtte i skolens prøvefag. Støttens omfang svarer til 168 lærertimer.

Køkken

Kosten er brændstof for krop og hjerne. Men der er meget mere i det: Mad er også fællesskab, kultur, æstetik og samvær. På Aarhus Efterskole gør vi noget ud af at spise sammen.

Vores kokke-team laver maden fra bunden, og hos os får du aldrig den samme ret to gange på et år. I løbet af ugen varieres mellem lækre vegetarretter, fisk, skaldyr, supper og klassiske danske retter – ofte med et twist.

Hver dag er der vegetariske og veganske alternativer til frokost. Har du særlige kosthensyn, tilpasser vi maden efter det.

I weekenden sover vi længe og står op til lækker brunch.

Køkkenet har stort fokus på bæredygtighed og økologi. Det afspejler sig både i indkøb, begrænsning af madspild, fokus på bioaffald og i forhold til kødforbrug. Her arbejder kokkene med mindre mængder i bedre kvalitet samt spændende vegetariske retter.

Køkkenet er mere end en restaurant. Det er noget, vi er fælles om – også når maden skal tilberedes, og der efter et dejligt måltid skal vaskes op.

Derfor er du i løbet af året med i køkkenet en uge, hvor du lærer at lave mad, hjælper til og kan komme med forslag til retter, hvis du har en god idé.

Vi passer på hinanden – antimobbestrategi

”Gennem undervisning og samvær ønsker vi at give plads for den hele menneskelige udvikling og almene dannelse.”

Sådan står der i Aarhus Efterskoles værdigrundlag, og det forsøger skolen i det daglige at efterleve. For at kunne udvikle sig som menneske, skal man have plads og føle sig tryk. Derfor er mobning og anden adfærd, der skaber utryghed, alarmerende tegn på en usund kultur, der hæmmer og ikke fremmer den frie udvikling. Og derfor tolererer vi ikke mobning på skolen.

Hvad er mobning?

Mobning og det, der ligner, er frugten af en usund kultur, hvor fællesskabet stiltiende er kommet til at acceptere adfærd, der skaber utryghed. Det kan have meget store og alvorlige konsekvenser for det enkelte elev, som det går ud over, og for hele skoleholdet. I stedet for fri udfoldelse og kreativitet, fører det til en lukket, skræmt kultur.

Konkret ses mobning som udelukkelse fra fællesskabet, længerevarende eller systematiske drillerier og følelsesmæssige overgreb. Mobning kan også være krænkelser, subtile eller åbenlyse, verbale eller fysiske. Kommentarer om køn og seksualitet, udseende og adfærd hører herunder. Med digitalisering af elevernes samvær er mulighederne for mobning blevet flere. Særligt i digitale grupper mellem eleverne, som skolens

lærere ikke har adgang til. Krænkende adfærd eller udskamning af enkelte elever i sådanne grupper betragtes som potentiel mobning.

Hvordan håndteres mobning?

Skolen håndterer tilfælde af mobning og lignende adfærd alvorligt og systematisk. Skolens pædagogik bygger på tillid og samtale mellem lærere og elever. Den enkelte elevs trivsel er centrum for samtaler både i en formel ramme mellem elever og familielærere og uformelt i samvær i løbet af dagen og aftenen.

På det ugentlige lærermøde vender skolens lærere fast elever, der mistrives – herunder konflikter eleverne i mellem eller adfærd, der har skabt utryghed. Det er lærerrådets opgave at beslutte og gennemføre konstruktive løsninger. Ved tilfælde af mobning eller lignende vil de involverede elever inddrages i en samtale, som regel styret af de pågældendes familielærere. I alvorlige tilfælde vil forstander inddrages. Skyndes det, at det er nødvendigt at inddrage forældre, vil det blive gjort. Samtidig kan der igangsættes tiltag rundt om den eller de enkelte episoder. Ofte er negative handlinger frugten af en usund kultur. Derfor kan det være gavnligt at brede samtalen ud i større grupper, eksempelvis gangmøde eller møde blandt drengene eller pigerne eller som samtaleoplæg til de ugentlige familiemøder.

Sanktioner og konsekvens

Øverst i skolens regler for samvær står udtrykt, at vi gør os umage, og at vi skal passe på hinanden. Det er ment meget konkret, og hvis man ikke magter den fordring, kan man i længden ikke være elev på Aarhus Efterskole. Ses der gentagne eksempler på mobning og lignende adfærd efter en proces er sat i gang, kan det føre til samtaler med forældre. Hvis en elev fortsat og vedvarende skaber utryghed og mobning på skolen, kan det i sidste ende føre til bortvisning fra skolen.

Efterskrift

Aarhus Efterskoles virke er underlagt Lov om efterskoler og frie fagskoler samt efterskolens eget værdigrundlag som beskrevet i skolens vedtægter.

Lov om efterskoler og frie fagskoler, kapitel 1, paragraf 1:

§ 1. Loven omfatter efterskoler og frie fagskoler, der tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af børne- og undervisningsministeren til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag.

Vedtægter for Aarhus Efterskole, paragraf 1, stk. 5:

Institutionens formål er at drive en efterskole inden for rammerne af de gældende regler om frie kostskoler.

Aarhus Efterskole er oprettet af "Unge Hjem - en folkekirkelig bevægelse" og drives på et kristent grundlag.

Vi ønsker at møde eleverne med det kristne evangelium og at inspirere til en ligeværdig og åben samtale om tro og liv. Ud fra den danske efterskoles tradition for livsoplysning og folkeoplysning ønsker vi at skabe grobund for livsmod og livslyst for derigennem at styrke elevernes bevidsthed om eget ståsted og handlingskompetence i et komplekst og foranderligt samfund. Vi vægter både faglighed og kreativitet, fornuft og oplevelse for dermed at anspore til stillingtagen og handling. Gennem undervisning og samvær ønsker vi at give plads for den hele menneskelige udvikling og almene dannelse.

Det er med ovenstående indholdsplanen mit indtryk, at skolen lever op til såvel lovens ord om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse samt undervisning af bred, almen karakter såvel som eget værdigrundlag.

*Rasmus Bro Henriksen
Forstander, Aarhus Efterskole*